

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/periodyki-ipn/dodatki-historyczne-do/139697,Giganci-nauki-PL-polscy-wynalazcy-o-dkrywcy-i-pionierzy-nauk-scislych-odc-1-dodat.html>
25.04.2024, 22:01

Giganci nauki PL - polscy wynalazcy, odkrywcy i pionierzy nauk ścisłych, odc. 1 - dodatek historyczny do tygodnika „Sieci” nr 10/2021

Mamy w naszej historii wspaniałych odkrywców i wynalazców, zmieniających losy Polski i świata. Często wiemy o nich niewiele albo zgoła nic. Przez całe dziesięciolecia od wojny byli świadomie zapomniani i niedoceniani. Nadszedł czas, byśmy mogli z dumą o nich mówić i przypominać Polsce i światu o wspaniałych rodakach.

W dodatku:

- **dr Jarosław Szarek: *Polscy giganci nauki***

Przypomnimy nie tylko pionierskie osiągnięcia II Rzeczypospolitej w lotnictwie, kolejnictwie, medycynie i wielu innych dziedzinach oraz postaci ich twórców. Pokażemy także wkład polskiej myśli technicznej w alianckie zwycięstwo II wojny światowej.

- **prof. Bolesław Orłowski: *Zapomniany dorobek***

Mamy zniekształcone i zubożone pojęcie o charakterze naszego rzeczywistego dorobku w dziedzinie szeroko pojętej kultury ostatnich wieków. Przesadnie przeceniające rangę polskiej literatury, a niedostrzegające licznych i ważnych – często wręcz w skali światowej – naszych osiągnięć w naukach przyrodniczych i technice.

- **prof. Bolesław Orłowski: *Wynalazki i polityka***

Ignacy Mościcki pamiętany jest powszechnie jako sanacyjny

Giganci nauki PL – polscy wynalazcy, odkrywcy i pionierzy nauk ścisłych – dodatek historyczny do tygodnika „Sieci” nr 10/2021

prezydent niepodległej
Rzeczypospolitej, blisko
współpracujący z marszałkiem
Józefem Piłsudskim. Mało kto wie, że
wcześniej był jednym z
najważniejszych wynalazców
europejskich na początku XX w. i
zdobył międzynarodową pozycję
naukową. Żył w burzliwych czasach,
toteż rozmaicie układały się jego losy.

- **prof. Bolesław Orłowski:**
***Najczęściej cytowany polski
uczony. Jan Czochralski
(1885-1953)***

Wedle legendy przez roztargnienie
miał zanurzyć stalówkę pióra, którym
pisał, zamiast w kałamarzu, w tygielku
z badanym płynnym stopem metalu.
Zaobserwował, że stalówki zwiisa i
ciągnie się za nią nitka krzepnącego
metal. Ta obserwacja była zarodkiem
największego osiągnięcia
Czochralskiego: uzyskiwania
monokryształów - materiałów
półprzewodnikowych, bez których nie
byłoby rozwoju elektroniki

- **prof. Bolesław Orłowski:**
***Pochłaniała go pasja wynalazcy.
Tadeusz Sędzimir (1894-1989)***

Jego metodą kształtuje się znakomitą
większość karoserii samochodowych i
obudów pralek, lodówek itp. Do końca
XX w. uruchomiono ponad 400
rozmaitych typów walcarek Sędzimira
w 35 krajach świata.

**Partnerami merytorycznymi dodatku są: Instytut Pamięci Narodowej oraz
Instytut Historii Nauki PAN
Partner dodatku: PKN Orlen**

PLIKI DO POBRANIA

[Giganci nauki PL - polscy wynalazcy, odkrywcy i pionierzy nauk ścisłych - dodatek historyczny do tygodnika „Sieci” nr 10/2021 \(pdf, 8.5 MB\) 12.03.2021 09:18](#)